

PESTKOPPEN

STAP 1

1. Lees de volgende teksten en zeg waarover ze gaan.

PESTEN OP SCHOOL: PESTKOPPEN ZIJN HARD

‘Hé schele’ of ‘sproetenkop’ of ‘brillenkas’ ... het zijn geen lieve woorden. Toch hoor je ze nog veel. Pesten komt jammer genoeg vaak voor.

Kinderen kunnen hard zijn voor mekaar. Op school zijn bepaalde kinderen steeds het mikpunt. Sommigen gaan er kapot aan. Maar ook de pestkoppen kunnen het later moeilijk hebben met zichzelf.

In groep

Iemand treiteren gebeurt meestal in groep. Op school worden veel kinderen gepest op de speelplaats. De leraar is dan niet in de buurt. Kinderen die gepest worden, gaan niet vaak naar een leraar. Ze hebben schrik dat men hen niet gelooft. Ze zoeken wel hulp bij ouders.

Uitsluiten

Pesten kan op vele manieren. Het hoeft niet altijd te gebeuren door iets te zeggen of iets te doen. Iemand uitsluiten, komt ook veel voor. Een kind staat dan helemaal alleen. Niemand speelt er nog mee. Niemand praat er nog mee. Soms wordt iemand jarenlang gepest.

Gevolgen

Pesten kan grote gevolgen hebben. Kinderen die gepest worden, kunnen niet meer eten of slapen. Ze zijn vlug bang. Ze voelen zich moe. Niets kan hen nog boeien. Ook later hebben velen het er nog moeilijk mee.

Pestkoppen

Maar ook de pestkoppen kunnen problemen krijgen. Dikwijls hebben ze het in hun latere leven moeilijk met zichzelf. Ze kunnen zich vaak niet aanpassen op het werk. En niet zelden worden kinderen van pestkoppen ook pestkoppen.

Onderzoek

Onderzoekers deden een onderzoek naar pesten op school. Daaruit bleek dat één op vier kinderen regelmatig gepest wordt. Bij sommigen gebeurde dat zeker één keer per week. Over pestkoppen weet men minder, want zij geven niet toe dat ze anderen pesten. Toch geeft één jongere op tien toe dat hij al eens iemand gepest heeft.

Tegen

De meeste jongeren zijn tegen pesten. Ze vinden het vervelend als ze iemand zien pesten. Maar slechts de helft vertelt erover aan leraars of ouders. Daarom kunnen de pestkoppen meestal hun gang gaan.

(Uit Wabliëf)

PESTEN OP SCHOOL: PESTKOPPEN ZIJN HARD

Nancho is afkomstig van Bonaire, een vredig en mooi Midden-Amerikaans eiland. Op een gegeven ogenblik besluit hij het welvarende Curaçao op te zoeken om er school te lopen. Als *boertje van Bonaire* moet hij knokken om zich waar te maken. Ramon en zijn vriendjes hebben hun slechte proeven wiskunde verwisseld met goede, achteraf gemaakte werken. De leraar dreigt met een zware klassikale sanctie en dus zegt Nancho: “Ik geloof dat Mario, Ramon, Dennis en Chuco u wat te zeggen hebben, meester.” De vier moeten mee met de leraar, maar tijdens de speeltijd...

Op een stil gedeelte van de speelplaats, tijdens de pauze, omsingelden Chucho en zijn makers mij onverwachts. Ze sloten mij in en drongen mij tegen de muur.

Over hun schouders heen zag ik dat de hele klas meegelopen was en op eerbiedige afstand stond toe te kijken. Ik slikte. Ja, ik was daar, gek! Geen vinger stak ik uit, want dat was precies waarop ze wachtten. Dan konden ze er met zijn vieren op losbeuken.

Het tegen hen opnemen kon ik niet, dat had ik al wel ingezien. Maar dat wilde nog niet zeggen dat ik bang voor ze was!

Ik keek de andere jongens één voor één strak in de ogen aan.

“Wat doen we met dit mietje?” vroeg Mario aan Ramon.

Voor de zoveelste keer verwenste ik mijn kleine en tengere postuur. Vroeger had dit mij al problemen opgeleverd, nu ook, en altijd weer. Bah, wat een pest. Dreigend kwam Ramon voor me staan. “Wat bezielde jou, kleine flikker, om ons te verraden? Je wou zeker een flinke trap in dat babygezicht van je, hé?”

Ik balde mijn vuisten. “Niets zeggen, zeg niets,” dwong ik mezelf. Maar o, het lag op het puntje van mijn tong om Ramon voor ‘grijsaard’ uit te maken. Iedereen plaagde hem immers dat hij oud geboren was en verder was hij ten minste twee jaar te oud voor onze klas. Maar Ramon stond letterlijk te likkebaarden bij het vooruitzicht mijn tanden uit mijn mond te kunnen slaan. Dus zweeg ik.

“Nou?” lokte Ramon verder uit.

Met lichte spot antwoordde ik: “Nou, om in jullie straatje te blijven: ik dacht alleen aan mezelf. Eerst ik en dan jullie.”

Ramons mond viel open van stomme verbazing. “Nee, maar,” was het enige wat hij kon uitbrengen. Onzeker nam hij mij op. Het was nog nooit bij Ramon opgekomen dat een ander egoïstischer kon zijn dan hij.

Ik grinnikte inwendig. Moest je hem zien! Net een stomme geit. Met al zijn kleren naar de laatste mode, dat rinkelende zakgeld in zijn broekzak en dat gouden horloge, kende hij nog geen manieren en fatsoen.

Haastig schoot Chucho Ramon te hulp. Met zijn wijsvinger pookte hij in mijn gezicht. Ik drukte mijn rug nog verder tegen de muur op. Want als die vinger het ongeluk had mij aan te raken, dan was Chucho nog niet gelukkig!

“Wie pas op school komt, moet minder praat hebben, hoor je dat? En anders ga je maar gauw weer naar je andere school terug. Ik waarschuw je: als we nog één keer last van je hebben, gebruiken we jou met zijn vieren als voetbal.”

“Moet je proberen,” dacht ik. Ik zag weer de klas staan. Die vroeg zich natuurlijk af hoe het kwam dat ik nog niet in mekaar getimmerd was.

Zoals ze daar stonden. Alsof ze naar een poppenkast stonden te kijken!

Plots kreeg ik er schoon genoeg van en liep langs Mario en Chucho heen weg. Het volgende ogenblik vloog ik tegen de grond. Mario had me beentje gelicht. Nu liepen ze weg, bulderend van het lachen. Ik krabbelde omhoog en wreef over mijn knie.

Wat deed dat pijn!

Ik werd woedend van machteloosheid. Niet luisteren ... ik wilde niet luisteren naar wat ze me toeschreeuwden ... Ik wou ... ik zou ... kon ik maar ... Nee, ik wou niet horen wat ze riepen ... zo smerig, zo gemeen. Wie nog één keer mietje riep, die ...

die gaf ik een trap onder zijn buik!

Maar ik hoorde het wel en ik zou niets.

Net zoals al die andere keren ...

(vrij naar: *Nancho Niemand* van Diana Lebacqz)

2. Welke tekst spreekt jou het meest aan? Waarom?

3. In welke tekst staan de meeste feiten?

4. In welke tekst staan de meeste meningen?

5. Kan je dat verklaren?

6. Welke zinnen uit de eerste tekst zou je bij de tweede tekst kunnen plaatsen?

7. Wat is echt gebeurd in tekst 1?

8. Wat is echt gebeurd in tekst 2?

9. Wat is de bedoeling van tekst 1?

10. Wat is de bedoeling van tekst 2?

Samengevat

Oefening

1. Zijn de volgende teksten informatief of verhalend?

APPLAUS TE HUUR

Een heuse juichverhuurdienst uit Keulen kon de vele opdrachten met moeite aan. Het studentenbedrijfje zorgde voor volk en lol op feestjes, speelde voor fanclub of haalde de klant op de luchthaven af alsof hij Michael Jackson was. Prijs: 500 fr. om een fan te huren, die juicht en applaudisseert alsof zijn leven ervan afhangt. Jammer dat de studenten intussen zijn afgestudeerd. De applausdienst is opgedoekt.

(Uit *Fladder*)

Er heerste een ongemakkelijke stilte aan het ontbijt, de volgende dag. Meneer en mevrouw Warden hadden geen oog dichtgedaan en dat was te zien. Meneer Warden had zijn muesli droog opgepeuzeld en vervolgens een kannetje melk over zijn toast met marmelade gegoten. Mevrouw Warden had haar tanden gepoetst met meneer

Wardens scheercreme en zat nu letterlijk te schuimbekken. Wat Joe betrof, die was helemaal niet van plan geweest naar beneden te gaan om te ontbijten, maar hij was het zat ziek te zijn en wilde weer naar school - en daarvoor moest hij eerst weer beginnen te eten.

“Jordan ...” zei meneer Warden

Irma, die toevallig langsliep, liet haar dienstblad vallen en hield geschokt haar adem in. In al die jaren dat ze bij de Wardens had gewerkt, had ze meneer Warden nog nooit iets tegen zijn zoon horen zeggen aan de ontbijttafel.

“Het schijnt dat wij het een en ander te bespreken hebben,” vervolgde meneer Warden. “Ik stel voor dat we vanavond bij elkaar komen ...”

“Vanochtend”, viel mevrouw Warden hem in de rede.

“Ik kom wat vroeger terug van mijn werk en we houden de bespreking vanmiddag”, besloot meneer Warden. “Om vier uur in de woonkamer. Irma bakt een cake. En we gebruiken gezamenlijk de thee. In gezinsverband.”

(Uit A. Horowitz, *Het oma-complot*)

Een gruwelijke ziekte

De gekkekoeienziekte werd tien jaar geleden voor het eerst aangetroffen in Groot-Brittannië. Een gruwelijke aandoening. De ziekte zorgt ervoor dat de hersenen van de dieren sponsachtig worden. Net zoals bij sponzen komen er gaatjes en daardoor verliezen de koeien alle controle over zichzelf. Ze worden gek en uiteindelijk sterven ze aan de aandoening. Tot nu toe werd de gekkekoeienziekte 150 000 keer vastgesteld in Engeland.

(Uit *Fladder*)

Piepel sprong bovenop een plastic tuintafeltje.

‘Kom op, Jek’, wenkte hij, ‘Ik heb fantastisch veel zin om te vliegen!’

De ekster streek met zijn bek een paar weerbarstige borstveren in de plooi.

‘Euh, ik geloof niet dat ik je al dragen kan, Piepel’, twijfelde de vogel.

‘Nou, dat weten we pas als we het proberen, Jekkie’, drong Piepel aan.

‘Het moet ons toch ooit eens lukken. Kom op!’

‘Ik ... euh’, aarzelde Jek.

‘Toe nou, Jekkie! Je bent toch geen schijtlijster?’

‘Nee, ik ben een ekster.’

‘Wel? Waarop wacht je dan?’

Jek wipte zonder veel enthousiasme naast Piepel op het tuintafeltje.

‘Dat wordt leuk’, verkneuterde Soeza zich.

Piepel sprong op Jeks rug en sloeg beide armen om zijn hals.

'Het lukt je vast, Jek', fluisterde hij zijn gevleugelde vriend moed in. 'Vooruit. Eén, twee, dr...'

'Wacht! Ik heb mijn notenhelm niet op!' protesteerde Jek.

'Dat geeft niet', wimpelde Piepel weg. 'Zo'n vaart zal het wel niet lopen. Bovendien ligt verderop een oude matras. Probeer daarop te landen. Kom op, Jek. Het is veel makkelijker dan je denkt.'

'Nou, je bent anders behoorlijk zwaar hoor', sputterde de vogel tegen. 'Ik denk niet dat we van deze tafel loskomen. Ik ...'

'Toch wel, toch wel, Jek. Pas op! Eén, twee, drie!'

(Uit M. de Bel, *De pilletjes van opa Kakadoris*)

EEN ZOO OF EEN ZOOTJE?

Dieren in gevangenschap, het is niet ideaal. Toch is dit vaak de enige manier om dieren te leren kennen die je anders nooit zou zien. In natuurgebieden de dieren opzoeken zou de rust verstoren en vervuiling van het milieu met zich meebrengen. De dierenparken hopen hun bezoekers begrip en respect bij te brengen voor de dieren en het milieu in het algemeen. Grote dierenparken met voldoende middelen kunnen rekenen op ruime terreinen, gekwalificeerd personeel en een goede verzorging voor de dieren, maar in kleine privé-zoo's zijn de toestanden vaak schrijnend. Wolven in een veel te kleine kooi, onverzorgde hoven van zebra's, olifanten aan de ketting: als u dit soort toestanden opmerkt, kunt u dit in een brief signaleren aan de minister van Landbouw, Maria Theresiastraat 1, 1040 Brussel.

(Uit Elga)